

Analytická geometrie v rovině

KRUŽNICE

$$k: (x-m)^2 + (y-n)^2 = r^2$$

střed $S = [m, n]$, poloměr r

tečna ke kružnici: $t: (x-m)(t_1-m) + (y-n)(t_2-n) = r^2$

v bodě $T = [t_1, t_2] \in k$

Pr: Upravte na středový tvar $2x^2 + 2y^2 - 16x - 12y = 0$. $(x-4)^2 + (y-3)^2 = 25$
 $S = [4, 3], r = 5$

Ř: $2x^2 + 2y^2 - 16x - 12y = (2x^2 - 16x) + (2y^2 - 12y) = 2(x^2 - 8x) + 2(y^2 - 6y) =$
 $= 2 \cdot (x^2 - 8x + 16 - 16) + 2 \cdot (y^2 - 6y + 9 - 9) = 2 \cdot (x-4)^2 - 32 + 2 \cdot (y-3)^2 - 18 = 0 \Rightarrow$
 $\Rightarrow 2 \cdot (x-4)^2 + 2 \cdot (y-3)^2 = 50 \quad |:2 \Rightarrow (x-4)^2 + (y-3)^2 = 25, S = [4, 3], r = 5.$

Pr: Určete rovnici tečny t kružnici $k: (x-2)^2 + (y-4)^2 = 25$ v bodě $A [6, 1]$.

Ř: - ověříme $A \in k$ (dosadíme A do k) $(6-2)^2 + (1-4)^2 = 25$ $t: 4x - 3y - 21 = 0$
 $4^2 + (-3)^2 = 25$
 $16 + 9 = 25$
 $25 = 25 \quad \checkmark \quad A \in k$
 - souřadnice A dosadíme za t_1 a t_2
 do rovnice tečny ke kružnici $(x-2)(6-2) + (y-4)(1-4) = 25 \Rightarrow 4x - 3y - 21 = 0.$

Pr: 2 bodu $M [5, 2]$ vedle tečny ke kružnici $k: (x-3)^2 + (y+12)^2 = 100$.

Ř: - ověříme $M \in k: (5-3)^2 + (2+12)^2 = 100$ $t: 3x - 4y - 7 = 0, t': 4x + 3y - 26 = 0$
 $2^2 + 14^2 = 100$
 $4 + 196 = 100$
 $200 \neq 100 \quad \rightarrow 200 > 100 \quad M \notin k, M \text{ je vnějším bodem}$

tečen s kružnicí (musí splňovat rovnici tečny i rovnici kružnice)

- $M \in t, [t_1, t_2] \in t \Rightarrow (5-3)(t_1-3) + (2+12)(t_2+12) = 100 \Rightarrow 2t_1 + 14t_2 + 62 = 0$

- $[t_1, t_2] \in k \Rightarrow (t_1-3)^2 + (t_2+12)^2 = 100$ $t_1 = -7t_2 - 31$

$$(-7t_2 - 31 - 3)^2 + (t_2 + 12)^2 = 100$$

$$49t_2^2 + 476t_2 + 1156 + t_2^2 + 24t_2 + 144 = 100$$

$$50t_2^2 + 500t_2 + 1200 = 0 \quad |:50$$

$$t_2^2 + 10t_2 + 24 = 0$$

$$(t_2 + 4)(t_2 + 6) = 0$$

$$\rightarrow t_2 = -4 \Rightarrow t_1 = -7(-4) - 31 = -3$$

bodem $[-3, -4]$ prochází tečnou

$$t: (x-3) \cdot (-3-3) + (y+12) \cdot (-4+12) = 100$$

$$t: 3x - 4y - 7 = 0$$

$$\rightarrow t_2 = -6 \Rightarrow t_1 = -7(-6) - 31 = 11$$

bodem $[11, -6]$ prochází tečnou

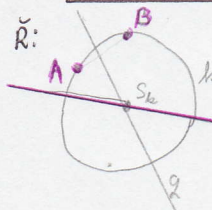
$$t': (x-3)(11-3) + (y+12)(-6+12) = 100$$

$$t': 4x + 3y - 26 = 0$$

Pr: Napište rovnici kružnice, která prochází body $A = [12, 10], B = [6, 2]$

a střed leží na přímce $p: 3x - 4y - 3 = 0$.

$$\left[(x-9)^2 + (y-6)^2 = 25 \right]$$

Ř:

- nalozíme osu úsečky AB , označíme ji q , prochází středem úsečky AB ,
 $S_{AB} = \frac{A+B}{2} = [9, 6]$ a platí $\vec{n}_q = \vec{AB} = B-A = (-6, -8), \vec{u}_q = (8, -6), q: x = 9 + 8t, y = 6 - 6t, t \in \mathbb{R}$
 - střed kružnice je průsečík $S_k = p \cap q: 3(9+8t) - 4(6-6t) - 3 = 0$
 $t=0 \Rightarrow S_k = [9, 6]$
 - poloměr je vzdálenost bodů $r = |S_k A| = |S_k B| = \sqrt{(9-12)^2 + (6-10)^2} = 5$
 - obecná rovnice kružnice $k: (x-9)^2 + (y-6)^2 = 25$